Læringsverkstedet

BARNEHAGER

Virksomhetsplan 2016 - 2017

Velkommen til Læringsverkstedets barnehager

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som er utviklet og eid av pedagoger. Alt vi gjør, gjør vi med langsiktighet og for å skape best mulig barnehager. Vi ser på barn som det mest verdifulle i verden, og vårt mål er å gi alle barn et best mulig barnehagetilbud som gir dem rom til å vokse og utvikle seg i trygghet og glede, vennskap og kunnskap. En mer betydningsfull jobb finnes ikke. Derfor gir vi alt for å gjøre den best mulig.

Læringsverkstedet har barnehager i hele Norge. Barnehagene er organisert i regioner og ledes av regionledere som er jevnlig i barnehagene og kjenner dem godt. Vi har fokus på at gode barnehager drives lokalt og har god tilhørighet i kommunen og nærmiljøet som de er del av.

Læringsverkstedet har en felles administrasjon som ligger på Jessheim. Administrasjon ivaretar fellesfunksjoner for barnehagene og frigjør ressurser som barnehagene bruker i den pedagogiske virksomheten. Våre samlede ressurser, menneskelig, faglig og økonomisk, gjør oss til en sterk aktør som støtter barnehagens arbeid og oppgaver, utvikler innhold og kompetanse og sikrer barnehagetilbud med god kvalitet.

I Læringsverkstedet har vi en aktiv delekultur. Gode tips, idéer og erfaringer fra barnehagene deles på vårt intranett og er tilgjengelig til felles bruk for alle våre medarbeidere.

I Læringsverkstedet har vi, i tillegg til gode ordinære barnehager, følgende konseptbarnehager:

Læringsverkstedet DoReMi Musikkbarnehage
Vårt Do Re Mi konsept arbeider særlig med musikk, bevegelse, sangaktiviteter, improvisasjon og dramatisering. Sammen med Læringsverkstedets øvrige fagtemaer gir dette et godt og helhetlig innhold i DoReMi barnehagene.

Læringsverkstedet Naturbarnehage
Barnehagens nærmiljø gir barna rom for mangfold av aktiviteter, opplevelser og læring til alle årstider og i all slags vær. Vi legger opp til aktiviteter og små turer der målet er å gripe alle øyeblikkene underveis. Alle Læringsverkstedets fagtemaer er ekstra spennende å utforske ute i naturen.

Læringsverkstedet Idrettsbarnehage
Vårt idrettskonsept har særlig fokus på fysisk aktivitet og godt kosthold. Vi ønsker aktive barn i en sunn kropp. Idrettskonseptet kobles sammen med Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver og danner slik et godt og helhetlig barnehagetilbud.

Kvalitetsstandard

Vi har utarbeidet en egen kvalitetsstandard med tre hovedområder; Trygghet, Varme mennesker, Faglig best. Vi er bevisste på det store ansvaret vi har for det enkelte barn og barnegruppen som helhet. Vi bruker kvalitetsstandarden aktivt i vårt arbeid for å sikre helhet og god kvalitet på tilbudet som barnehagene gir til barna og foreldre/foresatte. I møte med oss ønsker vi at barna og deres foreldre/foresatte skal oppleve barnehagen som et trygt og godt sted å være. Følgende punkter er særlig vektlagt under hvert av hovedområdene:

Trygghet
- Vi ser hvert enkelt barn og legger til rette for at det har venner.
- Vi ivaretar sikkerheten inne og ute.
- Vi har gode rutiner som følges.
- Vi har beredskapsplaner og trener på å håndtere ulike situasjoner som kan oppstå.

Varme mennesker
- Vi møter deg med smil og øyekontakt.
- Vi behandler våre medarbeidere slik vi vil de skal behandle barna og foreldre/foresatte.
- Vi har det gøy i barnehagen for både barn og voksne.
- Vi skaper positive opplevelser som setter gode spor.
- Vi har hjerte for det vi driver med.

Faglig best
- Vi legger til rette for at barna skal utvikle seg, erfare, mestre og lære.
- Vi videreutvikler, gjennomfører og evaluerer Læringsverkstedets pedagogiske arbeid.
- Vi har lokalt engasjement.
- Vi legger til rette for felles opplæring og kunnskapsdeling.
- Vi har mye leker og materiell av god kvalitet i våre barnehager.

Virksomhetsplan 2016 - 2017

Barnehagens pedagogiske virksomhet reguleres av Lov om barnehager og tilhørende rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Læringsverkstedets virksomhetsplan er vår fortolkning av rammeplanens innhold og vår tilpasning til denne.

Virksomhetsplanen er en langtidsplan som skal sikre kontinuitet og progresjon i barnehagenes pedagogiske innhold. Planen er felles for våre barnehager og har en overordnet karakter i forhold til det pedagogiske arbeidet. Virksomhetsplanen synliggjør hvilke elementer som skaper god kvalitet i våre barnehager. Med utgangspunkt i virksomhetsplanen utformer den enkelte barnehage sin årsplan hvor barnehages egenart og satsningsområde(r) løftes fram og tydeliggjøres. Barnehagens årsplan viser også til og inkluderer kommunens satsningsområde og lokalt vedtatte planer.

> *Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.* (Barnehageloven § 1. Formål)

Barnehagen er for de fleste barn en arena for omsorg og lek, læring og danning. Dette understrekes i Meld. St. 19 (2015-2016) Tid for lek og læring som viser til at barnehagen som det første, frivillige trinnet i utdanningsløpet skal legge grunnlaget for videre utdanning og arbeidsliv og dermed for den enkeltes muligheter til å nå sine mål og utvikle sitt potensial. Læringsverkstedet verdsetter kontakt og samarbeid med barnas foreldre. Godt samarbeid og dialog mellom barnehagen og barnets hjem bidrar til felles forståelse for hva som ligger inn under barnehagens samfunnsmandat av oppgaver og ansvar og hva som er hjemmets ansvar.

Visjon

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse
Læringsverkstedets barnehager skal få verdens viktigste verdier til å vokse. «Vi» betyr at vi gjør det sammen. «Verdens viktigste verdier» er barna, de som skal forme og utvikle framtiden vår.

Vi ønsker at barna skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati. For at barna skal oppleve dette, må vi som medarbeidere og fellesskap gjøre det samme. Å få verdens viktigste verdier til å vokse er en oppgave å bruke livet på.

Gjennom gode danningsprosesser settes barnet i stand til å håndtere livet ved at de utvikler evnen til å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og til å se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap. (Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2011, s.15)

Verdier

Leken & Ambisiøs
I Læringsverkstedet byr vi på oss selv og har det moro. Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

En barnehage er et sted for lek. Derfor må vi som jobber der selv være lekne. Vi må by på oss selv, klatre og skli, synge og danse. Et lekent menneske er nysgjerrig, åpent, uhøytidelig og tør å by på seg selv. Sånne trenger barn å være sammen med, foreldre å snakke med og arbeidskolleger å bli inspirerte av. Men leken må ha retning og mening. Derfor kobler vi lekenheten med en tydelig Ambisjon: Vi vil noe. Vi skal få til noe. Vi har ambisjoner både på egne og barnas vegne. Som barnehagekjede har vi ambisjoner om å vokse, bli stadig bedre og bli anerkjente for vår kvalitet og kompetanse. Vi tør å sette oss store mål.

Raus & Tydelig
I Læringsverkstedet har vi takhøyde og frihet. Samtidig tror vi på rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus. Raushet har vært en kjerneverdi hos oss helt siden starten. Vi er kommet dit vi er i dag fordi vi har takhøyde og åpenhet, fordi vi har utviklet en kultur for å dele og fordi vi er lydhøre overfor andre – barn, foreldre, kolleger og offentlige instanser. Raushet skal prege oss i alt vi er og gjør. Men også raushet må balanseres. Hos oss betyr ikke raushet at det er fritt frem for alt. Barn trenger trygge og gode rammer, og det samme gjør vi voksne. Vi er derfor opptatte av Tydelighet. Tydelige voksne som setter grenser skaper trygge rammer for barna. Også vi voksne trenger tydelig retning og rammer. Rammer er ikke noe som hemmer kreativiteten, de frigjør den. Derfor har vi en tydelig modell for drift, pedagogikk og organisering. Da kan vi være rause med hverandre. Da tør vi å leke. Da evner vi å sette oss klare mål – og nå dem.

Løfter

Vi har valgt å utforme løfter til de som er viktigst for oss i Læringsverkstedet. Løftene viser hva vi skal strekke oss etter, og hva vi skal levere: Våre barn er morgendagens helter. De er verdifulle mennesker og skal få et mest mulig grunnlag for videre utvikling som gjør dem i stand til å møte framtidens utfordringer.

Til barna
– Jeg har et hjerte for deg, så du kan bli den beste utgaven av deg selv.

Vi er varme mennesker som ser hvert enkelt barn. Vi gleder oss over å se deg vokse i alle ordets betydninger. Du skal ikke bare ha plass i minste-, mellomste- eller størstegruppa og rundt spisebordet, men ha en plass i våre hjerter. Årene i barnehagen er blant de viktigste i livet ditt. Her skal du kjenne deg verdifull og sett, leke og lære, mestre, få venner og øve opp dine sosiale ferdigheter. Ikke alle kan bli best i alt, men alle kan bli best på å være seg selv. Vår oppgave er å bidra, sammen med hjemmet, til at du blir så trygg, nysgjerrig og glad som bare du kan være.

I barnehagen skal barns lærelyst og læringspotensial møtes og ivaretas i et omsorgs- og læringsmiljø preget av trygghet, inkludering og lek. Kunnskap og kompetanse, ferdigheter og holdninger utvikles i samspill med andre, i sosiale, meningsfulle felleskap hvor barn har mulighet til å uttrykke seg. Leken er barns grunnleggende læringsform og skal ha en fremtredende plass i barnehagen.
(Meld. St. 19 (2015-2016) Tid for lek og læring, s. 7)

Til foreldre / foresatte

– Vårt mål er å sammen skape en sosial læringsarena som setter gode spor.

Vi vet at en god barnehage handler om samspill – mellom barna, voksne og barn og mellom medarbeidere og foreldre. Vi lykkes best sammen – i dialog og samarbeid.

> *Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven og for å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.*
>
> (Barnehageloven § 4. Foreldreråd og samarbeidsutvalg)

Vår felles oppgave er å skape en arena der barnet kan vokse i trygghet, glede og mestring. Den handler om sosiale ferdigheter – om å hjelpe andre barn, leke med dem, trøste dem og rose dem. Og det handler om læring og utvikling; fysisk og faglig.

Siden barna er hos oss i det som ofte betegnes som de viktigste årene i livet, der grunnleggende ferdigheter læres og sosiale evner utvikles, vil tiden i barnehagen sette spor. Vi vil at alt barna opplever, erfarer og lærer hos oss, skal gi dem livsglede og evne til å mestre livet som barn og ungdom og videre i voksenlivet.

> *Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit.*
>
> (Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2011, s. 20)

Til våre medarbeidere

– Hos oss har du alle muligheter til å utvikle deg faglig og menneskelig, og gjøre verdens viktigste jobb på best mulig måte.

Vi vil ha medarbeidere som ønsker å bidra og gi av seg selv, som evner å lytte til andre, dele erfaringer og styrke felles ambisjoner. Vi tror på det å gi mennesker muligheter. Våre medarbeidere får mulighet til å erfare, lære, vokse og lykkes. Vi ønsker å jobbe med mennesker i kontinuerlig utvikling. Både faglig og menneskelig er det alltid mye å lære. Viljen til hele tiden å bli bedre er en forutsetning for alle som jobber i Læringsverkstedet.

Vi jobber systematisk med å heve vår samlede kompetanse så både ledere og medarbeidere er faglig oppdatert til enhver tid. I Læringsverkstedet har vi et eget akademi som ivaretar dette. Akademiet, med kursopplegg og faglige samlinger, er vår felles faglige plattform som all vår kompetanseheving bygger på. Kompetente og reflekterte ansatte bidrar til en kontinuerlig utvikling av innholdet i barnehagene. Pedagogikken utvikles også gjennom samarbeid med eksterne kompetansemiljøer. Slik sikrer vi kvaliteten i alle Læringsverkstedets barnehager.

Til kommunene

– Vårt mål er å være en god lagspiller til beste for barna.

Vi i Læringsverkstedet fokuserer på å være del av et lag. Vi skal bidra til at kommunen når sine mål, involvere og informere, slik at vi oppfattes som en verdifull aktør og god samarbeidspartner.
For å kvalitetssikre og ivareta barns utvikling, læring og oppvekstsvilkår samarbeider våre barnehager med ulike instanser i kommunen; barnehagemyndigheten, helsestasjon, Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), skoler m.fl.

Vi stiller oss gjerne til disposisjon for utdanningsinstitusjoner som ønsker og har behov for praksisplasser i barnehagen som del av sine utdanningstilbud.

Læringsverkstedets pedagogikk

Vår pedagogikk favner alt fra de overordnede prinsippene til detaljerte opplegg for temaer som sosial kompetanse, kreativitet, språk, mattelek og natur.

> *Barnehagen skal gi barn mulighet for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.*
> (Barnehageloven § 2. Barnehagens innhold)

Sentrale punkter i vårt pedagogiske arbeid

Lekende læring
Barn leker for lekens egen del. Barnas lek er derfor den viktigste aktiviteten i våre barnehager. I leken erfarer og lærer barna samspill og sosiale ferdigheter, empati og selvfølelse.

> *Barn kan uttrykke seg på mange måter i lek, og leken har en selvskreven og viktig plass i barnehagen. Barnehagen skal bidra til den gode barndommen ved å gi alle barn muligheter for lek. Leken har betydning for barns trivsel og som en grunnleggende livs- og læringsform. I barnehagen skal barna få oppleve lek både som egenverdi og som grunnlag for læring og allsidig utvikling.*
> (Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2011, s. 16)

Vi bruker også lek som metode vårt pedagogiske arbeid. Med bruk av varierte og lekpregede aktiviteter, som er tilpasset barnas alder og utvikling, legger vi til rette for allsidige opplevelser og erfaringer, enten vi holder på med språk, kreativitet, mattelek, fysisk aktivitet ute eller inne eller jobber med samspill og sosial kompetanse. Lek gjør læring morsom, naturlig og lett å mestre.

> *Barnehagelæreren skal tilrettelegge for gode pedagogiske prosesser som styrker og støtter barns læring og utvikling gjennom utfordrende og engasjerende aktiviteter som er tilpasset hvert enkelt barn.*
> (Meld. St. 19 (2015-2016) Tid for lek og læring, s. 7)

Samspill
Vårt eget Hjerteprogram er selve hjertet i Læringsverkstedet. Samspill med andre er avgjørende for barns utvikling. Grunnlaget for omsorg, empati, forståelse og toleranse formes i barneårene. Hjerteprogrammet legger til rette for barnas utvikling, både som enkelt individer og som viktige medlemmer av fellesskapet. Barnehagen er, sammen med hjemmet, en viktig læringsarena for barns utvikling av sosiale ferdigheter. Her skal de finne løsninger sammen, lytte og forstå andre, hevde egne meninger og uttrykke egne behov med trygghet. Kanskje er dette barnehagens aller viktigste funksjon. Det er fint å kunne telle og skrive, men enda mer verdifullt er det å fungere godt i samspill med andre barn og voksne.

> *Kunnskap og kompetanse, ferdigheter og holdninger utvikles i samspill med andre, i sosiale, meningsfulle felleskap hvor barn har mulighet til å uttrykke seg.*
> (Meld. St. 19 (2015-2016) Tid for lek og læring, s. 7)

Mestring
Barnehagen skal gi barn troen på seg selv og andre. Gleden ved å strekke seg, klare nye ting og kjenne mestringsfølelse er ballast for hele livet. Derfor får barna utfordringer som krever noe av dem, med støtte og trygghet som gjør at de tør. Hos oss skal alle barn lykkes med noe, hver dag. Hver enkelt skal kjenne seg sett og anerkjent.

> *Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.* (Barnehageloven § 2. Barnehagens innhold)

Læringsverkstedets pedagogiske tre

Vår verdiplattform danner, sammen med barnehageloven og rammeplanen, grunnlaget for det pedagogiske arbeidet i våre barnehager.

Vi har utviklet et eget pedagogisk konsept og en pedagogisk modell, *Læringsverkstedets pedagogiske tre*, som synliggjør de viktigste særtrekkene vårt pedagogiske konsept.

Barnets egenverd
Sentralt i vårt pedagogiske arbeid er barnets egenverd. Hvert enkelt barn er kompetente og har mange iboende ressurser som skal få komme til uttrykk gjennom barnehagehverdagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal få støtte i å utrykke seg, bli synlig og ha en medvirkning i sosiale sammenheng. Det handler om å gi barn rom, både i fysisk og psykisk forstand, for å utrykke seg sammen med andre. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

> *Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.*
>
> (Barnehageloven § 3. Barns rett til medvirkning)

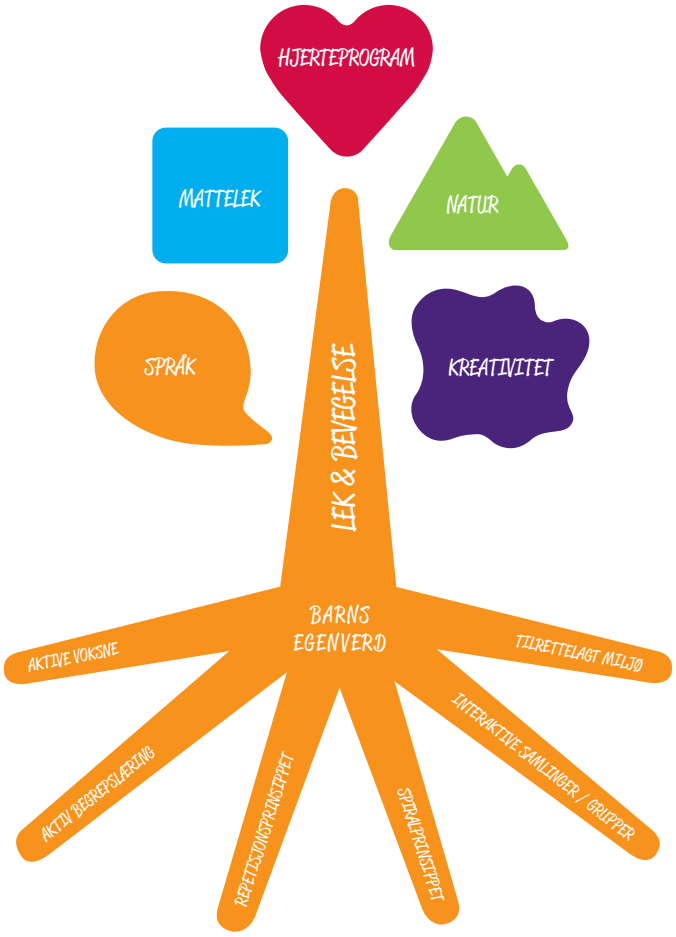

Lekende læring, samspill og mestring

Aktive voksne
Aktive voksne er sentralt hos Læringsverkstedet. Med dette menes medarbeidere som ser hvert enkelt barn, som hører og bryr seg om hva barna ønsker å formidle. Medarbeidere som er levende interessert i barnekulturen, og ser på seg selv som en bevisst formidler av verdier, kunnskap og holdninger i samspill med hvert enkelt barn og barn i grupper. Kvaliteten på samspillet mellom barna og medarbeiderne er avgjørende for barnas utbytte og opplevelse av barnehagen. Aktive og tydelige medarbeidere er derfor en viktig forutsetning for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø. Inkludering og likeverd er sentralt i barnehagens verdigrunnlag.

De voksne i våre barnehager:
- Gir barna trygghet og omsorg og legger til rette for at barna utvikler sine sosiale ferdigheter.
- Er gode til å observere og legge til rette for det enkelte barns læring og utvikling.
- Legger til rette for barns medvirkning og aktiv deltakelse i barnehagehverdagen.

Repetisjonsprinsippet
Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver påpeker at barn skal få oppleve gleden ved gjenkjenning. Hos oss blir dette ivaretatt ved at vi systematisk repeterer innholdet i det vi jobber med. Dette kaller vi «repetisjonsprinsippet». Temaer og aktiviteter blir repetert jevnlig til innholdet «sitter i kroppen». Aktiv bruk av repetisjonsprisnippet lar barna oppleve både gjenkjenning og mestringsglede.

Spiralprinsippet
Vi bruker «Spiralprinsippet» for å sikre progresjon i innholdet i barnehagehverdagen. Barna skal få oppleve å lykkes på nytt med kjente temaer. Samtidig utvides «spiralen» hele tiden med nye elementer til innholdet og ferdigheter som bygger på det barna vet og kjenner. Ved å systematisk bygge på tidligere erfaringer og kunnskap ønsker vi at barna skal oppleve gleden ved å gjenkjenning og mestring samtidig som du utfordres til å strekke seg og utvikle seg videre.

Aktiv begrepslæring
I Læringsverkstedet har vi stort fokus på barns språkutvikling. Vi bruker aktiv begrepslæring til lek og læring av språket og dets formside ved bruk av ulike konkreter.

> *Arbeid med barns språkutvikling inngår i alle deler av barnehagens innhold og oppgaver og inkluderer alle barn, uavhengig av språklig bakgrunn.* (Meld. St. 19 (2015-2016) Tid for lek og læring, s. 44)

Barn lærer i samspill med andre og får selv erfaringer ved å bruke språket i lek og aktivitet med andre barn. Barna gis anledning til å lære ord og begreper i ulike praktiske situasjoner og hverdagsaktiviteter i barnehagen. Vi ser det som viktig at barna erfarer aktiv bruk av ord og begreper i situasjoner og handlinger som skaper en naturlig forståelse for språkets innhold og sammenheng. I aktiv begrepslæring legger vi til rette for at barna i varierte leker og aktiviteter må bruke så mange sanser som mulig i språk- og begrepsinnlæringen.

Interaktive samlinger og grupper
Samlingene skal være morsomme og interaktive. Det vil si at det skal være et aktivt samspill mellom barn og voksne. Det skal være engasjerende og moro, og det skal fenge barnas oppmerksomhet. Samlingene består av faste elementer og innslag knyttet til dagens tema.

> *Å føle tilhørighet og å oppleve å være inkludert i et fellesskap er grunnleggende for barnets psykiske helse og trivsel.* (Meld. St. 19 (2015-2016) Tid for lek og læring, s. 28)

Repetisjon, er et av grunnprinsippene i samlingsstundene. I Læringsverkstedet er vi opptatt av å dele barna inn i smågrupper fordi vi legger vekt på at barna både får anledning til å jobbe individuelt, og finne frem til ting selv, men også oppleve gruppedynamikk. Hovedmålet med samlingsstundene er å få et nært

fellesskap, oppleve trygghet og omsorg, og at hvert barn skal oppleve seg som sett. I tillegg får barna delta i aktiviteter knyttes til dagens tema på en morsom og engasjerende måte sammen med andre barn i gruppe.

Tilrettelagt miljø

> *Barnehagen skal ha arealer og utstyr nok til lek og varierte aktiviteter som fremmer bevegelsesglede, gir allsidig bevegelseserfaring, sanseerfaring og mulighet for læring og mestring.*
>
> (Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2011, s. 22)

Våre barnehager har god tilgang til pedagogiske leker og materiell. Barnehagen støtter og oppmuntrer barnas lek, nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær. Vi gir barna utfordringer med utgangspunkt i deres alder og utvikling, interesser, kunnskap og ferdigheter.

> *Utforming av det fysiske miljøet ute og inne gir viktige rammebetingelser for barns trivsel, opplevelser og læring. Barnehagen må se de fysiske rammene for barns læringsmiljø som en helhet.*
>
> Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2011, s. 22)

Læringsverkstedet er svært bevisst på hvordan våre barnehager utformes og innredes for å ivareta den gode leken, barnets mestringsopplevelser, læring og medvirkning i egen hverdag. Vi har ulike typer barnehagebygg, både nye og eldre. Tilrettelagt miljø for barna utformes ut fra mulighetene i hvert enkelt bygg.

Fagtema og læringsvenner

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver inneholder syv fagområder som samlet dekker et bredt og variert læringsfelt:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknikk
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom, og form

Læringsverkstedets barnehager arbeider i hovedsak tverrfaglig. Det er derfor naturlig at flere fagområder er representert samtidig i et temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet. Rammeplanene viser også til at det i sosialt samspill i lek og hverdagsaktiviteter ofte skjer en spontan kommunikasjon knyttet til fagområdene. Varierte felles opplevelser og deltakelse i felles aktiviteter bidrar til gode forutsetninger for god lek og samspill mellom barna.

Våre fagtemaer

Læringsverkstedet har satt sammen rammeplanens syv fagområder til fem fagtemaer:

- Språk
- Hjerteprogrammet
- Mattelek
- Kreativitet
- Natur

I løpet av en uke har barnehagen en dag med et særlig fokus på hvert fagtema, som da kalles for dagstema. Slik sikrer vi at barnehagens pedagogiske arbeid gir rammeplanens syv fagområder et spesielt fokus en fast dag hver uke.

På tvers av fagområdene organiseres det ukes- og månedsprosjekter som har et overordnet fokus. Prosjektet deles opp i de fem dagstemaene på de ulike dagene.

Våre læringsvenner
For å illustrere fagtemaene og gjøre dem minneverdige og morsomme for både for barn, foresatte og medarbeidere, har vi gitt hvert av dem et navn og en visuell figur:

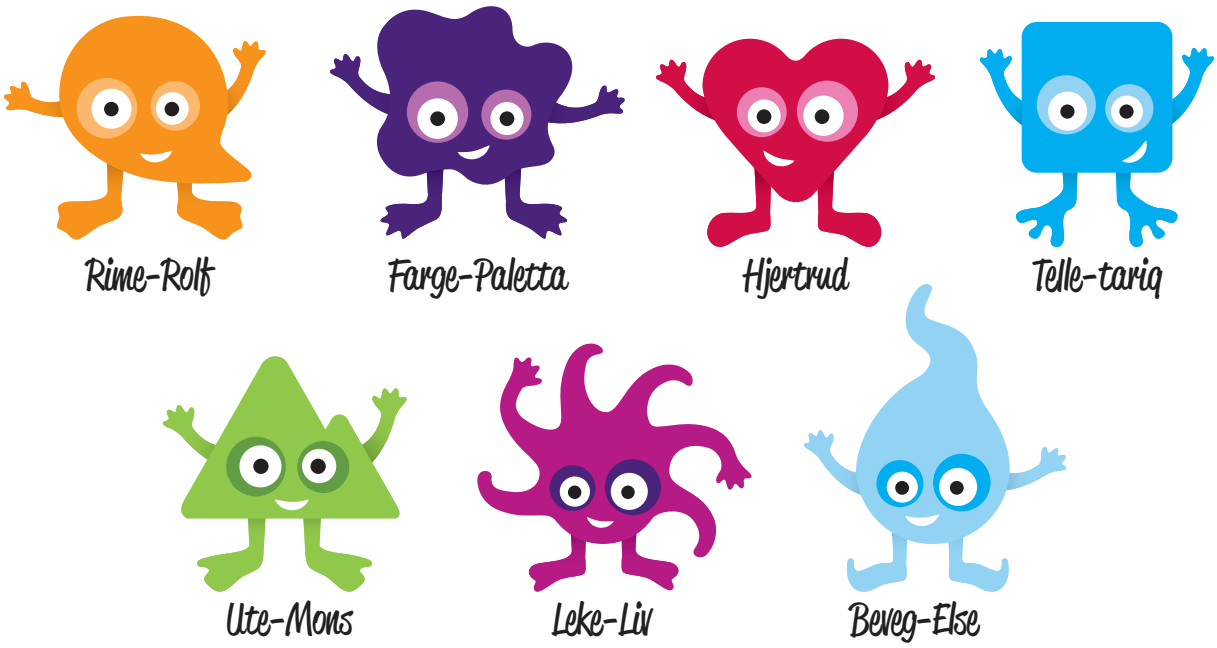

Språk
Læringsverkstedets barnehager tilbyr et språkmiljø som gir barn rikelig med muligheter for samtaler både ute og inne, fortellinger, høytlesing, rim og regler, spill, bevegelse, sang og musikk. Aktive medarbeiderne bruker barnehagens aktiviteter til utvikling av barnas språkforståelse.

Vårt mål for arbeidet med språk er delt i tre deler som alle er viktige i barnehagens arbeid med språk:
Innhold: Barnet forstår meningen med innholdet
Form: Barnet har god uttale og grammatikk
Bruk: Barnet bruker språket riktig i sosial kontekst

Språket er nøkkelen til alt, og inngår som en selvfølgelig del i all aktivitet i barnehagen. Dialoger om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk – slik et rikt språk er nødvendig for å håndtere og bearbeide følelser. Å forstå og kunne oversette ikke-verbal kommunikasjon til språk, begreper og dermed forståelse, er avgjørende for barns evne til å utvikle omsorg og innlevelse.

I Læringsverkstedet er vi varme tilhengere av repetisjon på alle områder. Vi bruker sanger, rim og regler aktivt, lærer de utenat og leker med språket. Barna liker gjentakelse og er begeistret for gjenkjennelsen som de opplever i møte med sangene, rimene og reglene. Leken er sentral og viktig også i utviklingen av språk og språkforståelse. Vi leker med rim og regler, rytme og stavelser, lyder og uttale, skrift og fortellinger. Vi har også fokus på språk og språkutvikling når barna tegner, leker sammen, er på turer, kler på seg, hjelper til med dagligdagse aktiviteter m.m.

Hjerteprogrammet
Hjerteprogrammet er selve hjertet i Læringsverkstedet. Det er utviklet for å gi barna en størst mulig rygg-sekk av positive opplevelser de skal ha med seg resten av livet. Mye av grunnmuren for omsorg, empati, forståelse og toleranse formes i barneårene. Vi er opptatt av at hvert barn skal høre og oppleve at de er verdifulle hver eneste dag. Hjerteprogrammet skal utvikle barna både som enkeltindivider og som viktige deler av et fellesskap.

I vårt Hjerteprogram inngår rammeplanens fagområder *Etikk, religion og filosofi* og *Nærmiljø og samfunn*. Programmet favner også rammeplanens fokus på utvikling av barns sosiale kompetanse.
En av barnehagens viktigste oppgaver er å hjelpe barn å utvikle gode holdninger, tilegne seg ferdigheter og få kunnskap om seg selv og andre. Dette er grunnlaget for god samhandling og utvikling av sosial kompetanse. I barnehagen dannes vennskap. Barna erfarer å få en venn – å holde på en venn – og å være venn med de mange.

Dette arbeidet stiller krav til våre medarbeidere. I tillegg til faglige kunnskaper og pedagogisk skolering, må de inneha de avgjørende menneskelige egenskapene som gir barna trygghet og sosiale ferdigheter.

Hjerteprogrammet sikrer også at det legges til rette for at barna blir kjent med lokalmiljøet og samfunnet som barnehagen er en del av.

Barna får kjennskap til kristne høytider og andre religioner som er representert i barnegruppen. Barna får erfare at grunnleggende spørsmål er vesentlige, at disse kan ha flere svar og barna selv gis rom for undring.

Hjerteprogrammet rommer også at barna lærer om og forstår betydningen av internasjonal solidaritet, som for barna kan bety noe i retning av «å tenke på og hjelpe mennesker i andre land».

Kreativitet
I våre barnehager har kunst, kultur, kreativitet og estetikk en sentral plass. Å stimulere barnas fantasi og skaperglede er en av våre viktigste oppgaver. Barna skal få erfare og oppleve glede ved å skape ting selv, og gleden av å være kreativ og skape sammen med andre. Kreativ utfoldelse er viktig for alle barn. Det gir mestringsglede, styrker selvfølelsen og gir trygghet. Dette er en verdifull ballast som barna har med seg for resten av livet.

Vi ser det som en av barnehagens aller viktigste oppgaver å stimulere barns fantasi og skaperglede. Dels skal de oppleve gleden ved å skape ting selv, dels skal de lære seg å ta imot fra andre. Ved å legge til rette for bruk av fantasien og utvikling av kreativ tenkning gir vi barna grunnlag for å utrykke seg på sin måte. I våre barnehager skal alle barn skal få utfolde seg gjennom musikk, dans, sang, tegning, drama, film, fortellinger og lek.

Kunst, kultur og estetikk er ikke noe som bare hører hjemme på museum. Det hører hjemme i alle våre barnehager. Et ordtak sier at Vi blir født som originaler, men dør som kopier. Våre barnehager arbeider for å sikre for at det originale utvikler seg, verdsettes og tas vare på i forhold til hvert enkelt barn. Vår jobb er å gi fantasien næring og ideene vinger, hver eneste dag.

Mattelek
I Læringsverkstedet er matematikk og lek satt i system som kalles Mattelek. Vi har som mål å gi alle barn et best mulig grunnlag for matematisk forståelse. Barn starter tidlig å utvikle sin matematiske kompetanse. De er fra tidlig alder naturlig nysgjerrige og opptatte av tall og telling, former og størrelser, rekkefølger og sammenhenger. Barn bruker matematikk når de sorterer, måler og sammenligner. De stiller gjerne spørsmål som: Hvor gammel er du? Hvem er størst? Hvem hopper lengst? Barnas vitebegjær og nysgjerrighet styrker og oppmuntrer vi både når mattelek er dagens tema, men også som en selvsagt del der det passer når vi holder på med andre fagtemaer, lek og aktiviteter både inne og ute. Vårt prinsipp om repetisjon og tenkning på tvers av temaene, gjør matteleken til en naturlig del av nesten alt vi gjør. Barns matematiske forståelse er avhengig av at vi gir dem ord og begreper. Det er derfor viktig at barnehagens medarbeidere bruker matematiske ord og uttrykk sammen med barna. Vi skal gi alle barn varierte erfaringer som utvikler deres matematiske kompetanse. Gjennom lek er det mulig å utforske det meste.

Natur

Natur er del av det som defineres som realfag i barnehagen. I Læringsverkstedet er vi bevisste på at dette fagtemaet omfatter flere fagområder som barna skal få erfaring med i løpet av tiden i barnehagen:

- Zoologi, læren om dyr.
- Botanikk, læren om planter.
- Geologi, læren om bergarter.
- Biologi, læren om den levende naturen og dens organismer.
- Fysikk, vitenskapen om naturen, universets elementære byggesteiner og de fundamentale kreftene som virker mellom dem.
- Kjemi, vitenskapen om stoffenes egenskaper, sammensetting og reaksjoner.

I Læringsverkstedet ser vi det som viktig å lære barna å ta ansvar og verne om naturen. Ta med søppelpose på turer. Rydd opp og forlat stedet slik det var, eller enda mer ryddig. La barna være med og kildesortere, samt bruke og gjenbruke naturressurser.

Det er et mål for oss at barn skal bli glade i å være ute. Og at de skal utvikle en kjærlighet til naturen rundt oss. Vi vil legge til rette for at barna skal få oppleve vinter, vår, sommer og høst ute i naturen. De skal se og erfare hvordan naturen forandrer seg, hvor vakker den er og hvilke muligheter den gir for lek, oppdagelser og aktivitet, uansett årstid og værforhold.

Ut fra Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver og Læringsverkstedet fortolkning av denne i virksomhetsplanen, vil hver enkelt barnehage utarbeide årsplan, progresjonsplaner for fagtemaene, månedsplaner, plan for skolestarterne og plan for god overgang barnehage - skole.